

Jaarstukken 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Deel I Jaarrekening	
Balans (inclusief toelichting)	5
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	13
Gebeurtenissen na balansdatum	13
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	15
Publicatie WNT	19
Verzamelstaat afrekening gemeenten	23
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	25
Jaarverslag	
Deel II Programmaverantwoording	31
1. Strategische Agenda	32
2. Nazorg stortplaatsen (beheersmatige taak)	40
3. Overige uitgaven en inkomsten	42
Deel III Paragrafen	45
1. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	46
2. Paragraaf Financiering	49
3. Paragraaf Bedrijfsvoering	51
4. Paragraaf Rechtmatigheid	52
Deel IV Uiteenzetting financiële positie	55
1. Algemene financiële beschouwing programmarekening	56
2. Formatieplan (inclusief toelichting)	58
3. Taakveldenoverzicht per programma	59
4. Verzamelstaat bijdrage per gemeente	60

Deel I

Jaarrekening

Balans (inclusief toelichting)

Balans per 31 december 2018

(bedragen x € 1.000,--)	Ultimo 2018		Ultimo 2017	
PASSIVA				
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>		5.272		3.804
- Algemene reserve	240		240	
- Bestemming reserves (overige bestemmingsreserves)	4.925		3.523	
- Gerealiseerd resultaat nog te bestemmen	107		41	
<i>Voorzieningen</i>		401		526
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	401		526	
<i>Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer</i>		-		-
	-		-	
Totaal vaste passiva		5.673		4.330
Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</i>		2.594		3.203
- Overige schulden	2.594		3.203	
<i>Overlopende passiva</i>		2.354		5.488
Totaal vlottende passiva		4.948		8.691
Totaal-generaal		10.621		13.021

Toelichting op de balans per 31 december 2018

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa	€	30.000
Boekwaarde per 1 januari 2018	€	36.000
Bij: Investerings 2018		0
Af : Afschrijvingen over 2018		-6.000
Af: Desinvesteringen 2018		0
Boekwaarde per 31 december 2018	€	<u>30.000</u>

Nadere specificatie investeringen:

In 2018 zijn geen investeringen gedaan.

Verzekerde waarden

Onder de materiële vaste activa zijn de investeringen verantwoord voor huisvesting en inventaris.

Verzekerde waarde per balansdatum: € 108.900,--

Financiële vaste activa	€	1.274.000
--------------------------------	----------	------------------

Verstreckte hypotheekleningen ambtenaren

Boekwaarde per 1 januari 2018	€	1.171.000
Af : Aflossingen 2018		-144.000
Boekwaarde per 31 december 2018	€	<u>1.027.000</u>

Met ingang van 1 januari 2009 is de gewijzigde wet Fido in werking getreden en komt er op die datum van rechtswege een einde aan de Hypotheekregeling van de Regio Achterhoek.

De lopende hypotheekleningen blijven gelden. Nieuwe hypotheekaanvragen zijn sinds 1 januari 2009 niet meer gehonoreerd. In 2018 hebben 2 personen in totaal € 127.000 extra afgelost.

Verstreckte lening inzake projecten Leader

Stand per 1 januari 2018	€	0
Bij : verstreckte leningen 2018	€	247.000
Stand per 31 december 2018	€	<u>247.000</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Uiteenzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€	8.590.000
---	----------	------------------

Rekening-courantverhouding met het Rijk

<i>Stand per</i>	<i>Mutaties</i>	<i>Stand per</i>
<i>01-01-2018</i>	<i>2018</i>	<i>31-12-2018</i>

BZK Schatkistbankieren	11.174.000	-2.647.000	€	8.527.000
------------------------	------------	------------	---	-----------

<u>Overige vorderingen</u>	Debiteuren	€	63.000
----------------------------	------------	---	--------

Specificatie van deze vorderingen naar ouderdom is als volgt: 2018 63.000

Van de debiteuren is eind februari 2019 een bedrag van € 5.946 nog te ontvangen.

De reserve doorontwikkeling is in 2017 gevormd voor de dekking van eenmalige kosten als gevolg van de doorontwikkeling.

De reserve onderhoud huisvesting is gevormd voor het interne onderhoud van het pand Terborgseweg.

De reserves projecten Regio Achterhoek en regionale projecten uitvoeringsagenda zijn toegevoegd aan het investeringsfonds.

De bestemmingsreserve BWS-renteresultaat is ontstaan uit rentevoordelen over toegekende BWS-budetten.

De loonkosten van de BWS medewerker worden uit de reserve betaald.

Het investeringsfonds is een bestemmingsreserve die voor een groot deel wordt gevuld met de zogenoemde krimpelden. Daarnaast wordt een toevoeging gedaan van € 1 per inwoner door provincie en gemeenten.

Een klein deel wordt ingezet voor werkbudgetten voor Board en thematafels. De overige inzet is bedoeld voor projecten.

Resultaat na bestemming

Exploitatieresultaat 2018	€	<u>107.000</u>
---------------------------	---	----------------

Het exploitatieresultaat 2017 ad. € 41.000 is gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten.

VOORZIENINGEN

€ **401.000**

Voorzieningen geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband risico's en verplichtingen, maar waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn.

De voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

	<i>Risico wachtgelden</i>	<i>Nazorg stortplaatsen</i>		
Saldo per 1 januari 2018	236.000	290.000	€	526.000
Bij: Toevoeging rente 2018	0	37.000		37.000
Bij: Overige toevoegingen 2018	0	72.000		72.000
Af: Onttrekkingen 2018	-39.000	-195.000		-234.000
Saldo per 31 december 2018	<u>197.000</u>	<u>204.000</u>	€	<u>401.000</u>

De voorziening nazorg stortplaatsen is nodig om eeuwigdurend de nazorgkosten voor de stortplaatsen te kunnen betalen. Het betreft een voorziening tegen contante waarde en daarom wordt jaarlijks rente toegevoegd (2018 1,36%). In verband met de overdracht van de stortplaatsen aan de Provincie zijn nazorgplannen opgesteld en ingediend bij de Provincie. Inmiddels heeft de Provincie ingestemd met het overdragen van de stortplaatsen tegen het aanwezige doelvermogen.

Per 1 januari 2018 is de sluitingsverklaring afgegeven voor de stortplaats de Langenberg te Zelhem.

De overdracht van Bellegoor en Wald volgt in 2019. In verband met de beoogde overdracht van de stortplaatsen is in 2014 reeds € 10 miljoen gestort in het Provinciaal Nazorgfonds en in 2018 nogmaals € 3 miljoen.

Op 28 februari 2019 is de afrekening aanslag nazorgfonds € 2,4 miljoen betaald. Dit bedrag is reeds opgenomen onder de kortlopende schulden. Het Provinciaal Nazorgfonds geeft een rendement van 4,6%.

De voorziening risico wachtgelden is gevormd voor de uitkeringen aan twee oud medewerkers. De bedragen van deze voorziening zijn ultimo 2016 berekend op het maximale risico dat Regio Achterhoek loopt in de toekomstige uitbetaling van deze wachtgelden.

VLOTTENDE PASSIVA

Overige schulden

€ **2.594.000**

kortlopende schulden

Crediteuren	€	228.000
Afrekening aanslag nazorgfonds	€	<u>2.366.000</u>
	€	<u>2.594.000</u>

Van de crediteuren is medio februari 2019 een bedrag van € 0 nog te betalen.

De afrekening aanslag nazorgfonds is op 28 februari 2019 betaald.

Niet uit balans blijvende verplichtingen

Automatisering

De Regio Achterhoek heeft geen eigen netwerk/systeembeheerders in dienst. Om de continuïteit en ondersteuning op het terrein van de automatisering te waarborgen is er voor het ICT-beheer een overeenkomst gesloten met de gemeente Doetinchem. De overeenkomst is aangegaan voor een jaar en wordt telkens stilzwijgend met een jaar verlengd met een opzegtermijn van drie maanden.

Personeelsinformatiesysteem

Met het oog op kosten reductie en continuïteit is voor de salarisadministratie en personeelszaken samenwerking gezocht met de gemeente Doetinchem. De overeenkomst is aangegaan voor een jaar en wordt telkens stilzwijgend met een jaar verlengd met een opzegtermijn van zes maanden.

Huurovereenkomsten

De volgende huurovereenkomsten zijn gesloten met derden:

plaats	huurtermijn	einddatum	huur per jaar	Locatie/straat
Doetinchem	5 jaren	31-07-2022	€ 48.000	Terborgseweg 21
Doetinchem	1 jaar	31-12-2019	€ 3.000	Melkweg

Onderhoudscontracten huisvesting

Voor diverse werkzaamheden zijn meerjarige overeenkomsten afgesloten:

ten behoeve van	contractstermijn	einddatum	kosten per jaar
Kopieerapparatuur	1 jaar	31-12-2019	€ 12.000

Contracten Personeelszaken

ten behoeve van	contractstermijn	einddatum	kosten per jaar
Terwerkstelling arbeidskrachten		opzegtermijn 1 jaar	Afhankelijk van aantal detacheringen
IZA-bedrijfszorgpakket	1 jaar	opzegtermijn 2 maanden	
Bedrijfsarts	1 jaar	opzegtermijn 3 maanden	Afhankelijk van inzet uren
Dienstverlening uitvoering bovenwettelijke uitkeringen	onbepaalde tijd	opzegtermijn 3 maanden	Afhankelijk van aantal uitkeringsgerechtigden

Gebeurtenissen na balansdatum

Moram

Naar aanleiding van een brand bij Moram in 's-Heerenberg is in maart 2008 een tweede claim (betrekking hebbend op de bevelvoering tijdens de brand) neergelegd bij de Regio Achterhoek. Het dagelijks bestuur heeft besloten (24-03-2004) dat dit aspect buiten de opschaling van de brandweertaak blijft en voor rekening van de Regio Achterhoek is. Na een jarenlange onzekerheid over de financiële uitkomsten is in 2013 een maximale claim toegewezen die binnen de verzekeringspolis past. Inmiddels is in 2016 de hoofdprocedure afgerond en krijgt de vrijwaringsprocedure tussen Regio en Moram geen vervolg. Er ligt echter nog wel steeds een claim van Bosman.

Overdracht stortplaatsen

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 29 mei 2013 besloten de nazorg van 3 regionale stortplaatsen, de Langenberg te Zelhem, 't Bellegoor te Eibergen en 't Wal(d) te Winterswijk versneld over te dragen aan de Provinciale nazorgorganisatie. De nazorgplannen van de drie stortplaatsen zijn ingediend. De Provincie heeft ingestemd met het overnemen van de eeuwigdurende nazorg van de stortplaatsen tegen een doelvermogen van € 17.250.000. Afronding van de overdracht vindt plaats in het eerste kwartaal van 2019.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

TOELICHTING OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

1. Strategische agenda

De specificatie van de mutatie reserves voor dit programma (€ 1.207.000 toevoeging) is als volgt:

	<i>raming</i>	<i>werkelijk</i>
- onttrekking reserve projecten Regio Achterhoek (1 ^e helft 2018)	-47.000	-27.000
- onttrekking res. regionale projecten (bijdrage stuurgroep)	-45.000	-45.000
- onttrekking investeringsfonds (2 ^e helft 2018)	-175.000	-25.000
- toevoeging reserve doorontwikkeling	226.000	226.000
- toevoeging investeringsfonds (2 ^e helft 2018)	1.143.500	1.078.000
Per saldo toevoeging reserves programma 1	1.102.500	1.207.000

Het voordelige verschil in de bijdrage gemeenten is € 87.000. Het voordeel is met name veroorzaakt door een overschot (€ 5.000) op bestuurskosten (representatie, contributies en abonnementen en bijeenkomsten), een overschot op loonkosten/inhuur (€ 65.000), een overschot op overige personeelskosten (€ 21.000), een tekort op lobbykosten (€ 10.000) en een overschot op detacheringsinkomsten (€ 6.000). Het overschot op de loonkosten wordt voornamelijk veroorzaakt door vacatureruimte. Het overschot op overige personeelskosten wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor opleiding en reis- en verblijfkosten. In de eerste helft van 2018 werden bestaande vacatures niet ingevuld vanwege de doorontwikkeling. In de tweede helft van 2018 kon pas na de zomer worden gestart met de werving van nieuwe medewerkers. Er is toen intensief gebruik gemaakt van inhuur.

2. Overige beheersmatige kerntaken (stortplaatsen)

In 2018 wordt voor de nazorg van de regionale stortplaatsen € 195.000 onttrokken aan de voorziening nazorg stortplaatsen.

3. Overige uitgaven en inkomsten

De specificatie van de mutatie reserves voor dit programma (€ 195.000 toevoeging) is als volgt:

	<i>raming</i>	<i>werkelijk</i>
- onttrekking reserve projecten Regio Achterhoek (afwikkeling)	-267.000	-278.000
- onttrekking res. regionale projecten (afwikkeling en asbestrein)	-2.916.500	-2.683.000
- onttrekking reserve onderhoud huisvesting	-5.000	-
- onttrekking bws reserve	-39.000	-38.000
- toevoeging investeringsfonds	3.325.000	3.194.000
Per saldo toevoeging reserves programma 3	97.500	195.000

Het voordelige verschil in de bijdrage gemeenten (€ 20.000) wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordelig saldo op de kostenplaatsen bedrijfsvoering (€ 27.000) en het niet volledig realiseren van de taakstelling van de 1^e helft van 2018 op onvoorzien (€ 7.000 negatief).

Het voordelige saldo op de kostenplaatsen bedrijfsvoering (€ 27.000) wordt met name veroorzaakt door een overschot op accountantskosten (€ 4.000), een overschot op kantoorkosten (14.000) en een overschot op overige huisvestings- en apparaatskosten (€ 9.000). Het overschot op de kantoorkosten wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor automatisering en lagere kapitaallasten.

4. Onvoorzien en overhead

Er waren geen kosten voor onvoorzien in 2018 (begroot € 10.000). De overhead 2018 bedraagt € 388.000. Zie specificatie van de overhead per programma in deel IV onderdeel 3.

**Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen
(WNT)**

WNT-verantwoording Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

bedragen x € 1		S. Veneman
Functiegegevens	Secretaris-directeur	
Kalenderjaar	2017	2018
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	01-01 - 31-03	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€176	n.v.t.
Maxima op basis van de normbedragen per maand.	73.500,00	-
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	73.500,00	
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	n.v.t.
Bezoldiging in de betreffende periode	22.768,67	-
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	22.768,67	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	
Totale bezoldiging, exclusief BTW	22.768,67	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	

Verzamelstaat afrekening gemeenten

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 35.270,- waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materiaaleitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2018.

B Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het BBV.

C Beschrijving van de verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het algemeen en dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante

alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 11 april 2019

DVE Audit B.V.

w.g. Drs A.F.J. van der Velden RA

Deel II

Programmaverantwoording

Samenwerken in de Achterhoek

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders	Datum	Orgaan
Subsidieverordening	22 oktober 2008	algemeen bestuur
Organisatieverordening	22 oktober 2008	algemeen bestuur
Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek 24e wijziging	11 juli 2018	algemeen bestuur
Reglementen van Orde voor AB en DB	14 december 2016	algemeen bestuur
De Achterhoek werkt door 2.0	25 april 2018	algemeen bestuur

Talent van alle leeftijden blijven aantrekken

SmartHub Achterhoek, Toekomst in de Maak is een van de voorbeelden waarmee de Achterhoek laat zien dat we samen sterk zijn. Meer dan 100 ondernemingen en organisaties hebben zich hierbij aangesloten om jong talent naar de Achterhoek te trekken. We zetten onszelf op de kaart als dé stage- en afstudeerregio van Nederland. Zo bundelen we het vacatureaanbod en de marketingcommunicatie, profileren we ons via jonge 'Achterhoek ambassadeurs' in studentensteden en bieden we studenten en starters iets extra's, zoals een uniek Talent Program.

Gastvrije Regio

Door meer naar buiten te treden komt er steeds meer belangstelling van buiten om een kijkje te nemen in de Achterhoek. Wij ontvangen iedereen graag, van PS en GS tot Kamerleden, staatsecretarissen, ministers en Europarlementariërs; we bieden hen een interessant en verrassend programma op maat, soms gekoppeld aan een mooie voetbalwedstrijd van De Graafschap.

Samen optrekken met en in de provincie Gelderland

Wij werken nauw samen met de provincie, onder meer voor het realiseren van de Gebiedsopgave Achterhoek. In juli heeft PS drie miljoen extra (naast de al toegezegde zeven miljoen) beschikbaar gesteld voor de Achterhoek. Daarnaast heeft de provincie 1,5 miljoen gereserveerd voor de opgave 'wonen' in de Regiodeal.

Ook zoeken we meer contact met andere Regio's. Tijdens de Open Days hebben we gesproken met CleanTech Regio, we zijn op bezoek geweest in Food Valley en ook zijn er contacten met Twente.

ToekomstToer en Achterhoek Panel voor betrokken Achterhoekers

De Achterhoek mooi, leefbaar, bereikbaar en economisch sterk te houden; voor wie doen we dat? Uiteraard voor onze inwoners. Wij vinden het daarom belangrijk om te weten wat de inwoners zelf denken. Eind 2017/begin 2018 is daarvoor een ToekomstToer georganiseerd. Hier gaven wij betrokken Achterhoekers een podium, lieten wij zien wat er allemaal gebeurt in de Achterhoek en spraken we samen over de Toekomstagenda. Er was veel belangstelling voor de reizen en we zagen veel nieuwe gezichten.

Per 1 juli 2018 is de begroting van de Regio Achterhoek gewijzigd ivm de doorontwikkeling. De producten in het programma zijn anders ingedeeld. Daarom worden de kosten niet meer verdeeld over de verschillende producten, maar in totalen voor het 1^e half jaar en het 2^e half jaar weergegeven.

Wat heeft het gekost?

Programma 1: Strategische agenda	R 2017	B 2018 primair	B 2018 gewijzigd	R 2018
Lasten Strategische agenda 1 ^e half jaar			744.000	891.000
Lasten Strategische agenda 2 ^e half jaar			2.445.000	1.703.000
Lasten (A)	2.107.000	1.488.000	3.189.000	2.594.000
Baten Strategische agenda 1 ^e half jaar			18.500	160.000
Baten Strategische agenda 2 ^e half jaar			2.546.000	2.001.000
Baten derden (exclusief gemeenten) (B)	711.000	37.000	2.564.500	2.161.000
Bijdrage gemeenten 1 ^e half jaar			678.500	658.000
Bijdrage gemeenten en provincie 2 ^e half jaar			1.048.500	982.000
Bijdrage gemeenten (C)	1.282.000	1.357.000	1.727.000	1.640.000
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-114.000	-94.000	1.102.500	1.207.000
Onttrekkingen reserves	134.000	94.000	267.000	97.000
Toevoegingen reserves	-20.000	-	-1.369.500	-1.304.000
Gerealiseerd resultaat (C+B-A)	0	0	0	0

Programma 1: Inwonerbijdrage	R 2017	B 2018 primair	B 2018 Gewijzigd	R 2018
Bijdrage gemeenten in programma 1	4,30	4,55	5,51	5,18
Bijdrage provincie in organisatiekosten	-	-	0,75	0,75
Bijdrage provincie in investeringsfonds			0,25	0,25
Totaal inwonerbijdrage	4,30	4,55	6,51	6,18

De producten op dit programma zijn:

1^e half jaar:

Bestuur

Belangenbehartiging door een gerichte lobby

Grensoverschrijdende samenwerking

Coördineren van subsidies en projecten

Intergemeentelijke afstemming en betrekken raden

Procesmanagement Achterhoek 2020

2^e half jaar:

Achterhoek Agenda 2030

Lobby en communicatie

Coördineren van subsidies en projecten

Investeringsfonds

Advisering bestuur, Achterhoek Board en Achterhoek Raad

2014-2015

2014-2015

Wat heeft het gekost?

Programma 2: Overige beheersmatige kerntaken	R 2017	B 2018 primair	B 2018 gewijzigd	R 2018
Nazorg stortplaats De Langenberg	311.000	232.000	25.000	32.000
Nazorg stortplaats 't Bellegoor	71.000	53.000	44.000	46.000
Nazorg stortplaats Wald	89.000	129.000	183.000	122.000
Lasten	471.000	414.000	252.000	200.000
Nazorg stortplaats De Langenberg	311.000	232.000	25.000	32.000
Nazorg stortplaats 't Bellegoor	71.000	53.000	44.000	46.000
Nazorg stortplaats Wald	89.000	129.000	183.000	122.000
Baten derden (exclusief gemeenten)	471.000	414.000	252.000	200.000
Nazorg stortplaats De Langenberg	-	-	-	-
Nazorg stortplaats 't Bellegoor	-	-	-	-
Nazorg stortplaats Wald	-	-	-	-
Bijdrage gemeenten per aansluiting	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

Toelichting

In 2018 wordt voor de nazorg van de regionale stortplaatsen € 195.000 onttrokken aan de voorziening nazorg stortplaatsen. Dit is als volgt te specificeren:

-	Jaarlijks onderhoud Langenberg	27.000
-	Jaarlijks onderhoud Bellegoor	46.000
-	Jaarlijks onderhoud Wald	<u>122.000</u>
		<u>195.000</u>

Per 1 januari 2018 is de sluitingsverklaring voor de Langenberg afgegeven en daarmee vallen alle kosten die de nazorg betreffen onder het nazorgfonds. De gebruikerskosten zijn nog voor de Regio Achterhoek tot het moment dat de ondergrond in eigendom is overgedragen aan gemeente Bronckhorst. Voor 2018 zijn nog advieskosten van Sweco opgevoerd onder nazorg Langenberg. De stortplaatsen Bellegoor en Wald worden in 2019 overgedragen aan de Provincie.

Wat heeft het gekost?

Programma 3: Overige uitgaven en inkomsten		R 2017	B 2018 primair	B 2018 gewijzigd	R 2018
1 ^e half jaar Onvoorzien		136.000	8.000	193.500	189.000
Renteresultaat		61.000	165.000	169.000	43.000
Bedrijfsvoering		463.000	516.000	535.000	501.000
Lasten	(A)	660.000	689.000	897.500	733.000
1 ^e half jaar Onvoorzien		2.064.000	31.000	346.000	426.000
Renteresultaat		60.000	165.000	169.000	43.000
Bedrijfsvoering		476.000	482.000	491.000	490.000
Baten derden (exclusief gemeenten)	(B)	2.600.000	678.000	1.006.000	959.000
1 ^e half jaar Onvoorzien		10.000	-23.000	-11.000	-4.000
Renteresultaat		-	-	-	-
Bedrijfsvoering		-11.000	-	-	-27.000
Bijdrage gemeenten	(C)	-1.000	-23.000	-11.000	-31.000
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten		1.939.000	-34.000	97.500	195.000
Onttrekkingen reserves		127.000	34.000	3.227.500	2.999.000
Toevoegingen reserves		-2.066.000	-	-3.325.000	-3.194.000
Gerealiseerd resultaat (C+B-A)		0	0	0	0

Programma 3: Inwonerbijdrage		R 2017	B 2018 primair	B 2018 gewijzigd	R 2018
1 ^e half jaar Onvoorzien		0,04	-0,08	-0,04	-0,02
Renteresultaat		-	-	-	-
Bedrijfsvoering		-0,04	-	-	-0,10
Totaal inwonerbijdrage		0,00	-0,08	- 0,04	-0,12

Toelichting

De specificatie van de mutatie reserves voor dit programma (€ 195.000 toevoeging) is als volgt:

	raming	werkelijk
- onttrekking reserve projecten Regio Achterhoek (afwikkeling)	-267.000	-278.000
- onttrekking res. regionale projecten (afwikkeling en asbestrein)	-2.916.500	-2.683.000
- onttrekking reserve onderhoud huisvesting	-5.000	-
- onttrekking bws reserve	-39.000	-38.000
- toevoeging investeringsfonds	3.325.000	3.194.000
Per saldo toevoeging reserves programma 3	97.500	195.000

Het voordelige verschil in de bijdrage gemeenten (€ 20.000) wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordelig saldo op de kostenplaatsen bedrijfsvoering (€ 27.000) en het niet volledig realiseren van de taakstelling van de 1^e helft van 2018 op onvoorzien (€ 7.000 negatief).

Het voordelige saldo op de kostenplaatsen bedrijfsvoering (€ 27.000) wordt met name veroorzaakt door een overschot op accountantskosten (€ 4.000), een overschot op kantoorkosten (14.000) en een overschot op overige huisvestings- en apparaatskosten (€ 9.000). Het overschot op de kantoorkosten wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor automatisering en lagere kapitaallasten.

Deel III

Paragrafen

aan subsidievoorwaarden door bijvoorbeeld inkoop-eisen of verantwoordingseisen.		de projectkosten is het € 11.000	controle op van de stukken conform eisen subsidievoorwaarden.
Risico's rondom personeel; langdurige ziekte of ontslag werknemer.	Laag	Eén zieke of boventallige medewerker kost gemiddeld € 90.000 per jaar	Continue aandacht hiervoor vanuit personeelsbeleid.

In het verslagjaar hebben geen van bovenstaande financiële risico's zich voor gedaan.

1. De loonontwikkelingen voor 2018 konden binnen de bestaande budgetten worden opgevangen.
2. Er was sprake van een langdurig zieke, maar dit kon binnen de bestaande budgetten opgevangen worden.
3. Wat betreft projectsubsidies hebben zich geen tekorten voorgedaan in 2018.

Overige risico's

Hypotheekverstrekking aan personeelsleden

De mogelijkheid van hypotheekverstrekking is wettelijk verboden vanaf 2009. De hypotheeken voor personeelsleden van uitgetreden organisatie-onderdelen zijn bevroren. In 2018 is € 127.000 ontvangen aan extra aflossing. Eind 2018 bedraagt de hypotheekverstrekking nog € 1.027.000. De restschuld per 31 december 2018 van de hypotheeken afgezet tegen de taxatiewaarde van de woningen bij aankoop bedraagt 44%. Hierbij laten we de waardestijgingen van de woningen vanaf het moment van aankoop tot nu buiten beschouwing. Deze restschuld is aanzienlijk lager dan een eventuele executiewaarde bij gedwongen verkoop (uitgaande van een executieopbrengst van 75%).

Schadeclaim Moram

De Regio wordt soms geconfronteerd met schadeclaims. Naar aanleiding van een brand bij Moram in 's-Heerenberg is een claim neergelegd bij de Regio (Regionale Brandweer). Na een jarenlange onzekerheid over de financiële uitkomsten is in 2013 een maximale claim toegewezen die binnen de verzekeringspolis past. Er zijn dus geen financiële gevolgen voor de Regio. Inmiddels is in 2016 de hoofdprocedure afgerond en krijgt de vrijwaringsprocedure tussen Regio en Moram geen vervolg. Er ligt echter nog wel steeds een claim van Bosman.

Beheer stortplaatsen

In 2009 zijn de kosten en opbrengsten in het kader van de nazorg geactualiseerd (nazorgplannen) en is de voorziening hiervoor op peil gebracht. In verband met de overdracht van de stortplaatsen aan Provincie Gelderland zijn de nazorgplannen de afgelopen jaren geactualiseerd. Gestreefd werd naar een overdracht met een doelvermogen dat past binnen de bij de Regio Achterhoek aanwezige middelen. Inmiddels heeft de Provincie ingestemd met het overnemen van de stortplaatsen tegen het aanwezige doelvermogen van € 17.250.000. Afwikkeling vindt plaats in de eerste helft van 2019. Er hebben zich in 2018 geen calamiteiten in de nazorgwerkzaamheden voorgedaan.

1.4 Financiële kengetallen

In de BBV voorgeschreven dat in deze paragraaf een set van vijf verplichte financiële kengetallen opgenomen moet worden voorzien van een toelichting.

Kengetallen:	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 bijgesteld	Rekening 2018
netto schuldquote	-61%	-132%	-96%	-87%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-84%	-211%	-121%	-112%
solvabiliteitsratio	29%	17%	52%	50%
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	1%
grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt

2. Paragraaf financiering

In deze paragraaf geven we inzicht in het financieringsbeleid van de Regio. In de financieringsparagraaf (ook wel treasuryparagraaf) komen achtereenvolgens aan de orde treasurybeheer en financiering.

De beleidskaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie voor de Regio zijn vastgelegd in:

- Financiële verordening Regio Achterhoek (2016)
- Treasurystatuut Regio Achterhoek (2011)
- Nota reserves en voorzieningen Regio Achterhoek (2016)

2.1 Treasurybeheer

Het treasurybeheer is (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige financieringsstatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Tot treasuryrisico's behoren renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Deze risico's vloeien voort uit de transacties binnen de treasuryfunctie. De wet fido en het hierop gebaseerde treasurystatuut geven de speelruimte waarbinnen de treasuryactiviteiten moeten plaatsvinden. Leningen of garanties mogen alleen uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Met de komst van het Schatkistbankieren is het uitzetten van overtollige middelen bij financiële instellingen niet meer mogelijk.

2.1.1 Renterisico

Het renterisicobeheer heeft als doelstelling het beperken van de invloed van mogelijke rentewijzigingen op de financiële positie van de organisatie. De wet Fido geeft twee concrete richtlijnen (de renterisiconorm en de kasgeldlimiet) voor het beheersen van renterisico's.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een instrument voor de beheersing van het renterisico bij herfinanciering. Om dit risico te beperken, mag de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherziening niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen (rente-risiconorm). De Regio heeft geen geldleningen. Derhalve is er geen renterisico.

Kasgeldlimiet

Om de rentegevoeligheid te beperken is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld (kort geld). De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken.

De kasgeldlimiet voor de Regio Achterhoek bedraagt voor 2018 € 212.462 ($8,2\% \times € 2.591.000$). De Regio heeft gemiddeld een overschot aan middelen (vlottende middelen > vlottende schuld) en blijft daarmee binnen de limiet.

Renteschema:

	Werkelijk 2018	Begroting 2018
Externe rentelasten over korte en lange financiering	0	0
Externe rentebaten	-37.000	-75.000
Saldo rentelasten en rentebaten	-37.000	-75.000
Rentelasten projecten (-/-)	0	0
Rentebaten projecten (+)	0	0
Rente over eigen vermogen	0	0
Rente over voorzieningen	37.000	75.000
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	0	0
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0	0
Renteresultaat op taakveld Treasury	0	0

3. Paragraaf bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft een inzicht in de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering omvat alle faciliteiten en randvoorwaarden die benodigd zijn om de gewenste dienstverlening aan de gemeenten in de regio te realiseren. Om de dienstverlening steeds verder te kunnen verbeteren en in te spelen op de veranderingen binnen de organisatie, is de bedrijfsvoering steeds in beweging. Bij de keuzes die worden gemaakt houden we de behoefte van de gemeenten aan inzicht in en verantwoording over de financiële huishouding steeds goed voor ogen. Het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer staat voorop.

3.1 Wat hebben we ervoor gedaan?

Planning & control en administratie

Naast de reguliere werkzaamheden uit de planning en controlcyclus (begroting, jaarrekening en buraps) en het voeren van de financiële administratie zijn werkzaamheden verricht voor de doorontwikkeling met een omvangrijke begrotingswijziging, voor de Gebiedsopgaven met de Provincie en voor diverse projecten (o.a. Interreg Spreek je Buurtaal en Leader).

Personeelszaken en automatisering

Voor de salarisadministratie en personeelsbeleid is voor 2018 een contract afgesloten met de Gemeente Doetinchem. Voor de automatisering is voor 2018 eveneens een contract afgesloten met de gemeente Doetinchem voor het gebruik van netwerkfaciliteiten, ondersteuning en voor de basishardware (computer inclusief toebehoren). De kosten voor speciale software (financieel pakket, etc.) kwamen voor rekening van de Regio.

Secretariaat

Het secretariaat verzorgde in het verslagjaar de correspondentie en agendabeheer voor het bestuur secretaris en de programmaonderdelen.

Archief

De archiefwerkzaamheden bestonden voor het verslagjaar uit het bewaren, ontsluiten en beschikbaar stellen van archiefstukken.

3.2 Wat heeft het gekost?

Volgens de richtlijnen in de financiële verordening worden onderstaande kosten in de paragraaf opgenomen.

	Begroting (incl wijzigingen)	Werkelijk
Inhuur derden	369.500	367.417
Huisvestingskosten	97.585	89.993
Automatiseringskosten	40.000	26.182
Budgetten voor bestuur (incl bijeenkomsten colleges en raden)	16.666	13.464
Accountantskosten	14.000	9.500

Voor de omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten wordt verwezen naar het formatieplan in deel IV van de jaarstukken.

4.3.1 Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich primair op de baten en lasten. Mutaties in de balanssfeer vallen onder het bevoegdheidscriterium. Met betrekking tot de jaarrekening 2018 zijn de volgende over- en overschrijdingen in de uitgaven op programmaniveau te constateren:

	uitgaven begroting	uitgaven werkelijk	verschil uitgaven
Strategische agenda	3.189.000	2.594.000	-595.000
Stortplaatsen	252.000	200.000	-52.000
Overige uitgaven en inkomsten	897.500	733.000	-164.500
Totaal	4.338.500	3.527.000	-811.500

Er is in het boekjaar geen sprake van overschrijdingen op programmaniveau.

4.3.2 Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium richt zich op overdrachten aan of van natuurlijke personen en aan rechtspersonen. In geval van de Regio zijn dat alleen subsidies. Daarbij staat de vraag centraal of voldaan is aan de voorwaarden, die zijn gesteld in de subsidieverordening van de Regio, specifieke bestuursbesluiten of de Algemene Wet Bestuursrecht. De Regio verstrekke in 2018 subsidies voortkomend uit de afspraken in de Gebiedsopgave. De ontvangen subsidies betreffen voornamelijk bijdragen van hogere overheden voor projecten. Hiervoor worden afzonderlijke accountantsverklaringen opgesteld.

4.3.3 M&O-criterium

Het M&O-criterium behelst dat de rechtmatigheid niet alleen betrekking heeft op het voldoen aan de voorwaarden, maar ook op de juistheid en volledigheid van de gegevens die een belanghebbende verstrekt. Dit criterium is binnen de Regio niet uitgewerkt in een M&O-beleid. Gegevensverstrekking door derden is niet tot nauwelijks van toepassing bij de Regio.

4.3.4 Bevoegdheidscriterium

Het bevoegdheidscriterium heeft vooral betrekking op de financieringsmutaties en vermogensmutaties ofwel balansmutaties. Bepalend voor de bevoegdheidsvraag is de Wet Gemeenschappelijke Regeling en daarmee samenhangende Regioverordeningen. Uit het samenstel hiervan blijkt de bevoegdheidstoedeling aan het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Op 22 oktober 2008 is de Regeling Mandaat en de Instructie secretaris door het algemeen bestuur vastgesteld. Ten behoeve van de beoordeling van de bevoegdheidstoedeling is door het dagelijks bestuur een Regeling Budgetbeheer vastgesteld voor de bevoegdheden aan medewerkers op 28 oktober 2009. Hiermee is ten behoeve van de uitvoering van de diverse verordeningen het bevoegdheidsvraagstuk ingevuld.

4.4 Conclusie

Voor wat betreft het begrotingscriterium zijn er geen posten te noemen, waarvan het algemeen bestuur niet op de hoogte is geweest. Voor misbruik en oneigenlijk gebruik is binnen de Regio geen beleid opgesteld (M&O-criterium). In 2018 is eigen interne controle uitgevoerd op basis van een opgesteld controleprotocol. Er is in het boekjaar geen sprake van overschrijdingen op programmaniveau.

Deel IV

Uiteenzetting financiële positie

De ontwikkeling van de onttrekkingen (-) en toevoegingen (+) aan voorzieningen is als volgt te schetsen:

Omschrijving	Begroting primair	Begroting gewijzigd	Rekening
Stortplaatsen	- 245.000	- 96.000	- 86.000
Overige uitgaven en inkomsten	- 37.000	- 38.000	- 39.000
Totaal	- 282.000	- 134.000	-125.000

De rentetoevoeging aan de voorziening Nazorg stortplaatsen is lager dan geraamd. Het werkelijk gerealiseerde renteresultaat bedroeg 1,36% in plaats van de geraamde 4,5%. In 2018 is een bedrag van € 72.000 toegevoegd uit de belastingteruggaaf voorgaande jaren. Het restant bedrag ad € 2,4 mln. is in februari 2019 gestort in het Nazorgfonds van de Provincie.

1.3 Investerings

De geraamde investeringen afgezet tegen de werkelijkheid geven het volgende beeld:

	Begroting primair	Begroting gewijzigd	Rekening
Investerings uit restant kredieten vrgd jaren	-	10.298	-
Vervangingsinvesteringen	-	-	-
Totaal	-	10.298	-

De kredieten voor vervangingsinvesteringen betreffen met name updates voor software. Deze zijn uitgesteld totdat werkelijke vervanging noodzakelijk geacht wordt.

1.4 Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten.

	Lasten	Baten
Bestuur	3.000	3.000
Strategische agenda	745.000	1.729.000
Stortplaatsen	0	0
Overige uitgaven en inkomsten	240.000	700.000
Totaal	988.000	2.432.000

3 TAAKVELDEN 2018 PER PROGRAMMA

Volgnummer en omschrijving	0.1 Bestuur (incl regionale samenwerking)	0.4 Ondersteuning organisatie (overhead)	0.5 Treasury	0.8 overige baten en lasten	7.3 afval	Subtotaal	0.10 mutaties reserves	0.11 resultaat baten en lasten	Totaal
Lasten									
Strategische agenda	2.211.128	382.093	0	285	0	2.593.506	1.077.980	103.920	3.775.406
Nazorg stortplaatsen	0	5.777	0	0	194.555	200.332	0	0	200.332
Overige uitgaven en inkomsten	0	0	0	189.125	0	189.125	3.419.760	0	3.608.885
Renteresultaat	0	0	43.540	0	0	43.540	0	0	43.540
Totaal exploitatie (exclusief kostenplaats bedrijfsvoering)	2.211.128	387.870	43.540	189.410	194.555	3.026.503	4.497.740	103.920	7.628.163
Kostenplaats bedrijfsvoering						501.009		26.663	527.672
Totaal lasten Regio achterhoek						3.527.512		130.583	8.155.835

Volgnummer en omschrijving	0.1 Bestuur (incl regionale samenwerking)	0.4 Ondersteuning organisatie	0.5 Treasury	0.8 overige baten en lasten	7.3 afval	Subtotaal	0.10 mutaties reserves	0.11 resultaat baten en lasten	Totaal
Baten									
Strategische agenda	3.645.559	0	0	15.878	0	3.661.437	97.121	16.848	3.775.406
Nazorg stortplaatsen	0	0	0	0	200.332	200.332	0	0	200.332
Overige uitgaven en inkomsten	-7.343	0	0	648.425	0	641.082	2.960.895	6.908	3.608.885
Renteresultaat	0	0	43.360	0	0	43.360	0	180	43.540
Totaal exploitatie (exclusief kostenplaats bedrijfsvoering)	3.638.216	0	43.360	664.303	200.332	4.546.211	3.058.016	23.936	7.628.163
Kostenplaats bedrijfsvoering						489.145	38.527		527.672
Totaal baten Regio achterhoek						5.035.356	3.096.543		8.155.835

Resultaat 106.647 positief

